

Sy-li spěwat,
Pilnje džětať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džětaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Wubawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščežěni w Budysšinje a płaczi šchtwórtlětnje 2.— hr. i portom.

Šwjedžěń semrjetych.

1. Theřal. 4, 13, 14.

Dženšnišča njedžela je pošlednja w zyrkwimym lěče. Wona wošebje křutnje wo sachodnosći wscheho, šhtož je na semi, a wo knicžomnosći čłowješkeho žiwjenja rěči a naš, kaž žadny drugi džěń, wopomniež wučzi, so wumrjeć dyrbimj. Pšchi rowach šwojich lubych semrjetych stejimj, ale šhto wě, kaš bóršy budža pšchi naščich rowach štač? Šhto wě mój kónz, wón šnadž je bliřto. Duž je najwjetřcha mudrosć žiwjenja, šebi na šnjercž a na wěčnosć myřlicž. A temu čzedža naš napominacž šwjate šćenja, kiž šu nam ša pošledne njedžele zyrkwineho lěta date, kiž rěča wo mudrych a njemudrych knježnach abo wo pošlednim šudu abo wo njenadžitim pšchichodže čłowškeho šyna.

W lěče 1815 bě pobožny bramborřki kral Wjedrich Wilhelm III. postajil, šo ma šo pošlednja njedžela zyrkwineho lěta jako šwjedžěń semrjetych šwjecžicž, na kotřimž maja šo wošebje či wopominacž, kiž běchu runje přjedy we wójnach pšhecžiwu Napoleonej šwoje žiwjenje wostajili a i wjetřcha we zuřej semi šwój row a pošledni wotpočžinš namakali. Na nich nješmėdžachu domach šabječ. Tak bu přěni křóčž šwjedžěń semrjetych šwjecženj. A tutón šwjedžěń je šo wobřhowať.

Šwjedžěń semrjetych! Njerěči jene tuteju šlowow pšhecžiwu druhemu? Pšchetož šwjedžěń je wjeřolj džěń, a hdyž na lubych semrjetych špominamj, šimj šrudni. A tola móžemj wo šwjedženju semrjetych rěčecž, dokelž šimj šchescžijenjo. Bratrowřka wořada jutrownicžku rano na šwojim pohřjebniřčěžu, nad rowami šwojich wuřnjentych šwjecži. Šo je

woprawdže šwjedžěń semrjetych. Ššlyřimj na šmjertnej nje-dželi jutrownu powjescž a wřimimj ju k wutrobje, šo by šo jutrowne šlónčžto do čžěmuosćje naščich žarowaznych wutrobow šwėcžilo a našču šrudobu se šwojim njebjěřkim šwěťkom pšchekrařniko! Potom tež mj šwjedžěń semrjetych šwjecžimj.

Na šchescžijanřku nadžiju, kotraž šnjercži jeje wótre žahadlo hjerje, šwjaty Pawoľ Theřaloniščich pořaja. Šeho šlowa płacža džěňša nam. Šu šteji nam pšched woczomaj.

Na řcha šchescžijanřka nadžija.

1. Wona žarowaznym wutrobam trořht pošćicžuje.

2. Wona šebi žada, šo bychimj šo i bohabojařnym žiwjenjom na wěčnosć pšchichotowali.

1. Šwjaty Pawoľ bě na šwojim druhim miřionřkim pučowanju do Wlazedonřkeje tež do Theřaloničha pšchiščoľ, do teho měřta, kotřěž je se šwětoweje wójny pod něčžiščim nje-řnom Saloniki po wřchěm šwěcže snate. Tam bě šchescžijanřku wořadu řaľožil (řap. řř. 17). Ša bě šo něř jeho prashćecž dala, šhto pšchi řesušowym pšchichodže i tymi budže, kiž šu wumrjeli, porńjo tym, kiž šu hiřčěže žiwi. Wón wotmořwi, šo najpřjedy či morwi w řchřřřtuřku řtanu a budža potom hřomadže i tymi, kiž šu žiwi wostali a kiž budža potom halle pšcheměnjeni (1 řor. 15, 51), do njebjes pošběňjeni. Šehdy mjenuřzy wřchitžy řesušowy pšchichod bórřy woczakowachu, kaš tež šwji. Pawoľ mēņješče, šo přjedy njeřumrje. (řch. 1. 17). Duž njeřmėdžachu šo wo šwojich wuřnjentych řaracž a niž řarowacž, jako či druřy, kotřiz žaneje nadžije nimaju.

Šo do žyřa njebychu řarowali, to wón šebi nježada, ale wón šebi žada, šo njebychu řarowali „jako či druřy, kotřiz řa-

neje nadžije nimaju.“ Tajke žarovanje bē jim wschať se hwojeho prjedawšeho čaša derje snate, tajke žarovanje wschať wschēdnje pola hwojich pōhanskich kušodow widžachu. Jim bēchu jich mortwi na pschezo a wēcznje shubjeni, bjes nadžije pschi jich rowach stejachu.

Temu hwojaty Pawol tōn troscht napscheczo staji, kotryž maja woni w hwojej kschesczianskej nadžiji pschi rowach. Sich wuškynjeni su wot hrēcha a hmierecze wumōženi psches Jesuša, kiž je sa nich wumrjel a horje stanyl. Swojaty Pawol teho dla wo nich pišche, so su „wuškynli“, wōn jich tehodla mortowch abo semrjetych ani njemjenije. Shtōž spi, jašo wotuczi, a to pohlynjeny a woschewjeny. Tak tež Jesuš kaž hmy wōndano hyscheli, w Jairukowym domje praji: „To holcžatko njeje wumrjelo ale spi.“ A na puczu k Lazarowemu wubudženju džesche wōn k hwojim wučebnikam: „Lazarus, našch pscheczel spi, ale ja du, so bych jeho se spanja sbudžil.“ A wōn mējesche a ma hyschēze nētk mōz, morowym žiwjenje jašo dacž

Swojaty Pawol je jenož krōtki čaš w Thešaloniku pschewywal, ale tež tam je wučil, so je Jesušowa hmierecz na kschizu wulki wopor wujednanja hrēschneho, shubjeneho hwieta i Bohom, a so je tam, hōžež je wodacze hrēchow, žiwjenje a sbōžnoscz. Woni bēchu w Jesušu hwojeho wumōžnika a sbōžnika namakali a s tym hēbi wēsczi, so su Bože džeczi, s kotrymž je Boža luboscž, kotrychž mēschczanske prawo je w njebjeschach, hōžež tuta luboscž bydli, kotraž na nich čaša. Na to wschitko wōn jich nētk dopomni: „Hdyž my wērimy, so je Jesuš wumrjel a stanyl, dha budže tež Bōh tych, kiž wuškynli su, psches Jesuša, s nim pschewjescž.“

Dženša my hwojeden semrjetych hwojeczimy. Woprawdže abo w duchu pschi rowach hwojich lubych wuškynjnych stejimy, pschi nich su našche myšle. Kať wjele žarowanja, horja a frudoby je tola nješknilna hmierecz minjene lēto do našchich domow a wutrobow nješkla! Čacž bē shtō stary abo mlody na lētach, bohaty abo khudy na semsčich kublach, sbōžowny abo njesbōžowny na tutym hwiēcze, sa tym hō njeje hmierecz wopraschala, wschudžom je fastupila. A hdyž tež nješkny sa čaš žyheho lēta na lubych semrjetych sably, dha tola dženša wošebje wutrobnje na nich spominamy. Tu stejitaj želazej staršej pschi malym rowecžku. Kať wjele nadžijow swjadny, jašo tole nalētne kčzenicžko se shtoma žiwjenja wotpadže! Tam žaruja džeczi wo hwiērneho nana, wo lubowazu macžer. Kať wjele su wone shubile, jašo ta wutroba wocžichny, kotraž tať luboscžiwje na nje klapasche! Tu je dom, s kotrehož su mlodu mandželsku won wunješli. jeje luboscž bē kaž hwiētko a Bože hloncžko sa žyly dom a nētk wscho w čymowym bēži! Tam želi wudowa wo hwojeho mandželskeho. Mž jeno, so muž jeje wutrobny wot njeje džesche, nē, s jeho dželenjom je tež nusa do jejneho doma fastupila, wona je hwojeho fastararja shubila! Nētk modlitwu frudnych kherluschow krosymy: „Anježe, wopomni, kať hō nam dže. Mly hmy hproty bjes nana a našche macžerje su jašo wudowy. Našcheje wutrobny wješkescž ma kōnz, našche reje su hō do frudžby pschewobrocžile. Ta krōna našcheje hlowy je spadnyla!“ Kať wjele frudoby a horja! A temu boli a pali tať nēkotra stara rana, kotruž je hmierecz nēhdy psched lētami nam nabila!

Pschi tajkim žarowanju hō kaž tam w Thešaloniku to praschenje sbēha: Shto budže s tymi, kotrychž je hmierecz nam wsala? A wotmolwjenje je to hame: „Ja wam, lubi bratšja, nochzu samjelečicž wot tych, kiž su wuškynli, so njebyschēze žarowali jašo čzi drusy, kiž žaneje nadžije nimaju. Pschetož, hdyž my wērimy, so je Jesuš wumrjel a stanyl, dha budže tež Bōh tych, kiž su wuškynli, psches Jesuša s nim pschewjescž.“ Našcha kschesczianska nadžija je našch troscht! Wschaf mamy Jesu-

šowe hlobjenje: „W mojeho Bōža domje je wjele wobhdenjow. Ja du tam, wam to mēsto pschihotowacž, a čzu jašo pschicž a waš k hēbi wsacž, so byschēze tež wy byli, hōžež ja hmy.

Wschitžy drje dženska jašo wošebje tež na lubych we wōjnje padnjennyh spominamy, kiž na bitwischēčach daloko w zupym kraju wot hwojeho bēdženja wotpocžuja a hwojemu horjestawanju napscheczo spja. A jich čžesczi je hō w minjenym lēcže tať nēkotry ponuk poškewecžil. A tať nēkotry budže dženska psched nini stacž a frudnje hladacž na tam napiskane mjeno hwojeho hyna, hwojeho bratra, hwojeho mandželskeho, nana abo dobrego pschecžela. Ale potom budže jeho wōcžko na nēkaťke Bože hlowo trjehicž, kiž wēscze tež tam napiskane stej, kaž na pschiklad w Sodžiju: „Wješkescze hō, so su našche mjena we njebjeschach piškane!“ (Luk. 10, 20). A tute hlowo budže jemu hwiēcžicž kaž njebjeska hwiēda w čžemnej uozy. Haj, tež tu my nježarujemty, kaž čzi drusy, kiž žaneje nadžije nimaju. Našcha kschesczianska nadžija je našch troscht!

2. Duž pať hladajmy nētk tež, so bychmy hēbi tuteje nadžije wēsczi a tajkeho sboža hōdni byli! Wona hēbi žada, so bychmy hō s bohobojasnym žiwjenjom na wēcznoscz pschihotowali.

Swojaty Pawol pišche: „Hdyž my wērimy, so je Jesuš wumrjel a stanyl,“ potajkim „hdyž my to njewērimy“, dha je wscho podarmo. S teho, kať a shtō wērišch, wscho tvoje próžowanje, sadžerjenje, haj, tvoje žyly žiwjenje wotwiškuj. Shtōž do Bōha a wēcznoscz nje wēri, njemōže a njebudže hō wo sbōžnoscz próžowacž. Sa njeho je to najwšchšcha mudrosč, so by krōtko lēta hwojeho semsčeho žiwjenja po mōžnoscz wuškwal. Jeho hēšklo je to hlowo: Žesmy a pijmy, jutje hmy mortwi! Ale pschi hmierecz je bjes wscheje nadžije.

Jesuš je nam wobras tajkeho Sadduzejskeho w pschirunanju wo bohatom mužu a khudym Lazaru podal. Bohaty muž mējesche hō wschēdnje derje a w krašnym wješklu. Bē drje to njeprawo? A temu mējesche tola doscz! Tež njebē nješknilny, pschetož bē s tym pschesjene, so khudy psched jeho durjemi pokny brjodow ležesche a hō s drjebjenčkami, kotrež s jeho blida padachu, naščesche. A ničō wo tym prajene njeje, so by nēkaťi hōstnik byl. A tola, to njeby mohlo wopschijecze jeho žiwjenja byč, hdy by do Bōha a wēczneho žiwjenja wērič. Tak bē hō se sbōžnyhczinjazeho towarštwa s Bohom wusamkny a wosta wusamkny.

„Hdyž my wērimy“ pišche hwoj. Pawol. Haj, s teho wscho wotwiškuj, hižo sa tute žiwjenje a potom sa wēcznoscz. Jenož tōn, kiž do Jesuša wēri, hō do jeho služby staji, a shtōž we wērije do jeho wuškne, budže s nim živy. Wulke je tehodla to pschemējenje čžlowjeka, kiž je Jesuša namakal.

W Freiburgu w Čžornym lēku bē nēhdy wulki fabrikanta, s mjenom Rhorla Mez, kiž bē sa dobročžela hwojich dželacžerjom a druhich daloko snaty. Naš w hwojich mlōdschich lētach psches pohrjebnischēzo džesche. Tam hō noweho ponuka s tym napiskom dohlada: „Zudy wotpocžuje w Bosy Rhorla Mez.“ To bē jeho mjeno, to žyly potajkim napiskmo na jeho row! To trjehi jeho hwiēdomnje. Jemu myšl psches wutrobu džesche: Kať by bylo, hdy by ty tam delkach ležal? Kať by hō s tvojeje wēcznosczu mēlo? A to bē pschicžina k jeho wobrocženju k Jesušej, to bē spocžat k sbōžnemu skōncženju. Wēra do Jesuša je korjeť kschesczianskeje nadžije, w kotrež hō čžlowjek s bohobojasnym žiwjenjom na wēcznoscz derje pschihotuje.

Tu službu, kotruž je tamnemu mužej tamne napiskmo wopokasalo, čže nam dženska hmiertna nješkela wopokasacž, hōžež hō praschamy: Shto budže s nami, hdyž hō nad nami ro-

wowa hórka wjelbuje? Esmy my na wěcznosć pschitowani? Tež nasche žiwjenje ma tajke pschitowanje być. Eswojate pišmo praji: „Njemylče ho, Bóh ho njeda sa hmech měč. Pschetož sčtož čłowjet byje, to budže wón tež žnjecž“ (Gal. 6, 7). Něk je čaš wuhywanja, tam horkach su žně. Sčto wuhywamy? Sčto budžemy žnjecž? Tón ho myli, kotrehož woczakowanje ho nedopjelni. Něchtóžfuli ma ho sa mudreho tajki, tajkiž je žiw, ale skónčnje widži, so bě wšcho podarmo. Potom je jemu, kaž by hlychal: „Ty blasnje, w tej nozy budže twoja duscha wot tebe žadana!“ Kač čyščje hinač tam, hdžež hme sčto na kónzu prajicž: „Něk puschyščich twojeho wotrocžka, Anježe, po twojim klowje s mērom, pschetož mojej woczji stei hwojeho Sbožnika widžalej!“

Wěra do Jesuša ho hižo w tutym žiwjenju wopolasuje. Wěryazy kšesčijian wě, sčto je Bohu a bliščemu winojty, wón je sprawny a ma wutrobu sa nusu druhich. Sčtož něotremužfuli dženka wutrobu, wošebje wočezje, je to, so je hwojim lubym njebočičkim wjele winojty wostal. Něk budžische hwoju winu rad wurunač, ale něk je posdže. Něk jich rowy s drohotnymi kwětkami pschi, ale prjedy je jim wótre černje na pucž kłak. Něk pač jeho lubosče wjazh njepotrjebaja. Ale hlaj, kač wjele je tebi tych wostal, kiž su na twoju lubosč potasani! Budž jim hwočny pomoznik, tu móžesch hēbi Božu msdu sašlužicž! Jesuš praji: „Sčtož wy činili scže jenemu mjes tymi mojimi najmješčimi bratrami, to scže wy mi činili! Sčtož tych hubjenych tež jeno jeneho s khandu hmyneje woby napowa we wučžomniča mjenje, sčwěrnje, ja praju wam, to jemu njebudže njesaplacžene wostacž.“ Čim bóle je sčto s lubosču druhich wobdaty, čim sbožomnišči je! Kač by tola semja mohla čyščje drugi, lubosnišči napohlad měč, hdy bě město sawiščje, hdy a bēdženja lubosč wjetšču mōž mělo, lubosč, kotraž s kšesčijiansteje wěry wurosče! Teho dla wy wščitžy, mandželstaj, staršči a džecž, bratšja a kotry, pschiwusni a domjazh, sčto scže waschim pschecželam? Nasche žiwjenje je krotke a ho rucže minje, jako bychmy precž lecžili. Nakožujmy derje a prawje hwoj hnadny čaš na semi! Nje-wěra je dženka wulka, duž wošebje wy staršči, kotrymž je Boža dobročiwosč lube džecž wobradžila, dajče jim hwočne snamjo kšesčijiansteje wěry a žiwjenja, so njebychu bjes wěry a s tym bjesbōžne wotrostke, a so njebychu junu pschi waschim rowje stali jako čji, kiž žaneje nadžije nimaja.

Psched něščto lětami bu w bliskosčji města Saloniki stary row wotkryty. Na jenym kšesču stejšche napišane: „We hwočerzi žana nadžija“, na druhim: „Khrystuš je moje žiwjenje“. Sčto budže junu na twojim kšesču, hdyž tež s nje-widomnymi piškami, stacž? Wo tym masch kam rosčudžicž!

Bóh spožč nam hnadnje hylmu wěru, so bychmy ho we hwojej kšesčijianstej nadžiji žiwjenja hwojich lubych semrjetych wješelili a w kšesčijianstej lubosčji mjes hōbu živi byli jako Bože džecž, kiž su psches Jesuša powolane k wěčnemu žiwjenju! Samječ. B. w S.

Naschim padnjemym.

Eswojedžen semrjetych! Hdyž spominamy pschi rowach na kěrchowje na tych lubych wšchēch, kotsiž tam wotpoczujja w čyščej komorzy pod hórku, khwataja nasche myšle tež do daloka, do wšchēch kōncžin semje tam do dala, hdžež wotpoczujja naschi rjekoj wot horzeho, křiwawneho wojowanja. Wy wopominamy dženka wšchēch tych, kotsiž buchu wopow wulkeje wōjny! Hdyž we wōjnskich lětach wutroba bolesche pschi wšchēch tych

hobrskich wopowach, dha to dženka hižo hinač je, hinač tež teho dla, dokelž my hmy tajleho čaša, džitneho, struchleho, bolostneho docžakali a woni njejsu tajleho docžakacž trjebali a woni njetrjebaju tuton čaš njesč a pschijescž. To je jedyn trošcht, njech tež jedyn srudny jenož, kotryž dženka hōbu sačuwamy, hdyž spominamy na te rowy daloke wšchē a te wōjnske rowy tu a hdyž wopominamy psched pomnikami wōjnskim lubosč tym, kiž hwočni bēchu hacž do hwočerze. Tola tuton srudny trošcht njedokaha, a njemōže dokahacž, kač žadny drugi niz, kotryž s tuteho čašneho a sachodneho je čerpany! Wy trošchtujemy ho pschede wšchēm a wysche wšcheho teho tamneho njesachodneho, wěčneho trošhta, woni njejsu mōrwi, woni su živi! Wy tež njebudžemy mōrwi ale živi! Jesuš Khrystuš, tōn Anjes a wumōžnik, je hwočerzi mōž prjecž wšak a žiwjenje nam dač! — A to naš wutorhne, naš dyrbi wutorhnyč s njetrjebawšcheho, s njeplōdneho žarowanja a storchnje nuts do žitweho, hwočneho wojowanja wo tu kōnu teho žiwjenja, kotruž Bóh, tōn Anjes na žiwjenju a hwočerzi tym da, kotsiž su hwočni hacž do hwočerze! Hlaj, kač džeri tych semrjetych čje wōla k žiwjenju, k žiwjenju we žitwej wěry s Bohom a wōla čje tač k wěčnemu žiwjenju tam, hdžež woni wščitžy su, kiž sbožnje dokonjachu! —

Na poslednju njeđzelu žyrkwineho lěta abo na njeđzelu semrjetych.

Esjewj. Jan. 3, 19—21:

Sejukowe klowo k wobsamknenju lěta.

Glōb: — W. miš. h, čjo. 269 — Di, khwataj k njeju, duscha zc.

Čaš k wěčnosčji ho bliži;
kōnz lěta pschischoč je,
ho Jesuš mišy niži
se stoča krašnosče
k nam putnikam na hwočje,
kiž w braschnej tu hmy hēče,
naš k njeju wōlajo,
hdžež herbstwu krašni ho.

Wōn pschecželnje naš wučji,
kiž naš wjchač lubo ma;
tu k pokucže naš nucž, kiž
jastup k njeju da,
so bychmy hwočni byli,
ho dali jemu žyli,
kiž naš je powočač,
kam k herbstwu nam ho dač.

Hlaj! psched durjemi steju
ja khutuje kłapajo;
čji mēr a sbožo pscheju,
kiž poskicža čji ho,
— tač rēči lubosčim
wōj Jesuš, Sbožnik mišy,
so jom' by wotewrič
a s nim ho wōschewič.

Sčtož poskušny je jemu,
jom' durje wotewri,
hdyž pokutnje ho k njemu
se hwočta sawrōčji,
— tōn namakač je sbože
a spodobanje Bože;
k njom' Jesuš jastupi,
jom' sbožnje wobhnadži.

S nim dostaka je dušcha
dže radosč njebjesku,
jom' kłuzi, kač ho kłuscha,
we sbožnym žiwjenju;
jej hwočerznošč wotewsaka
a krašnosč je ho daka,
kiž dohčl Sčrēbnik je,
Anjes s Wōtzom na stole. —

Lutherowe pschenozowanje pola bura.

(Skōncženje.)

Bē to něhdy předač, kotryž je s paduchami, kotsiž se sahrodow kradžechu, na kletžy slē sahadžak. Je njenujžy tač prajil: „Mějach w sahrodžy dwē rjadžy kōrtow Wambergsteje družiny: jena bē wjetšcha hacž ta druga. W minjenej nozy su mi někto

padujchi do jahrodki salěli a njeju ani džebatk brali ani tež pjatt, ale ju wšchě kórki sebrali hacž do tuteje jeneje tu w mojej ruzy. Šym to nětko dolho tych hrěšnikow pschecziwo jedmej kafni je słowami khostal, nětk chzu jich tež psches stutt khostacž; pschetož ja wěm jeneho paducha mjes cžrjodu mojich pošlucharjow a widžu jeho psched woczomaj a snaju jeho tak derje, so chzu jeho tež s tutej mojej kórku trjehicž." To prajo pošběhny ruku a cžinjese zyle, jako by chzyl cžihnyč. To stejachu tam někotři pacholjo pod klětku; cži so wšchitzu tulachu a kóždy so bojesche, so do njeho cžihnje. Tu rjekny předač: „Si, mēnjach, so je jenož jedyn paduch kórkow mi kradnyl; nětk ju to jich wjazy. Gleježe, žoldf drje pschetrjeba kradnjene plody, kweđomnje pak niz; w kweđomnju wostanu kradnjene plody ležo kaž lamujšči!" —

Jako hólzaj mnichej ruku wokošhawšchi, do komorki lehnycž džěšchtaj, hladasche macž ja nimaj, hluboko sdychuj: „Ow, kajke starosče cžinja tola džěcži!" Tu rjekny mnich k njej: „Ow žónska, přacžatka lětaju nimo naš a nam je to mała cžesč, tat so dyrbjeli klobuk sczahnyč psched nimi a k nim prajicž: „Mój luby knjes doktor, dyrbju wšchac cži wušnacž, so ja tón kumsch njemóžu, schtož ty móžesch. Ty spisch zylu nóz w hrěšdacžku bjes starosčow, rano stawasch, ky wjekeky a dobreje myšle, šhd-njesch so na schtomik a spěwasch, khwališch a so Bohu džakujesch. Potom pytasch zprobu a ju tež namakasch. Žui, schto šym to ja stary nora nawuknyl, so ja to tež tak njecžinju, hacž runje bych tola telko pschicžinow k temu měl! — Cžinče tola kaž ptacžatka! Wukče wěricž, spěwajče, budžeče wjekeki a dajče so Waschemu njebjeskemu Wótzej sa waš staracž! Ow, wy małowěritwi!"

So tutej rěcži sa blidom a po druhich podobnych prajeschtaj tež bur a burowka kwojemu hoščeje, dobru nóz. Tutón so potom hnydom lehný. — Nasajtra, pschi kwoitanju hižo, jěchasche mnich sažo dale k Weisenburgej. — —

Jan Mathegius je žiwjenje dra. Marczina Luthera wopisal, tam cžitamy: „Jako nětk romski legat w Augsburgu na Lutherowe pišma nicžo njewotmolwi, bu wšchěm Lutherowym pschecželam tuto dolhe njelcženje nadpadne, bojachu so, so ma šse wotpohlady. Teho dla wobstara dr. Staupitš Lutherej konja, Augsburgska rada da jemu nuža šobu, kotryž pucze snajesche, a knjes Christoph Langemantel pomhasche jemu w nozy psches maše durcžka s města. To jěchasche nětk přeni džen 8 mil, potom wo něšto mjenje, a pschindže šbožownje psches Mürnberg do Wittenberga." — —

Je snate, so bě skónčnje tež bantž Leo X. sa tym pschischol. so to, schtož bě so tam we Wittenbergu 31. oktobra 1517 saporcžalo, njebě jenož hadrija mnichow ale wjele wjazy. Duž žadache hebi Luthera do Roma. Tola kurwjerč Jan Mudry to njepšhida. Tehodla bu wucžinjene, so ma so Luther w Augsburgu psched bantžowym legatom Cajetanom samolwicž. We Augsburgu bě tehdy kžěžorški šejm šhromadženy a Cajetanej bě so poradžilo, stareho kžěžora Maximiliana sa šebje dohycž.

Pucžowanje s Wittenberga do Augsburga bě sa Luthera jara wobčežne, dokelž bě khorý na žoldf. Tola pak wón dolhi pucž psches Weimar a Mürnberg nimale zyl pšchi dokonja. Tež jeho duscha czerpjese, myšl, so na njeho w Augsburgu kmjercž psches wohen cžaka, nochzysche jeho wopuschcžicž. Tola so trošchtowasche se kwojim nowym ewangelionom: „Tež we Augsburgu, tež wokrjedž njepschecželow knježi Jesuž Khrystuž. Njech je Khrystuž žiwý! Njech Martinus wumrěje!"

Džen 7. oktobra 1518 dónđe do Augsburga. Zyl šwět chzysche tuteho noweho kcharja wohladacž. Mjes wopytowarjami bě tež nahladny Italski, kotryž bě wot Cajetana nadawš

dostal, so by tak rjez šam wot so Luthera pohnuł, so so kwojej wucžbje wotrijnje. Tola namaka w Lutheru kamjentwojerděho muža. Skónčnje rjeknu lehnje, hdže to Luther wostanje, hdž kurwjerč kwoju schkitazu ruku wjazy nad nim njedžerži. Luther wotmolwi: „Šod njebjekami!"

Skónčnje bu psched Cajetana žadany. Trojzy stejese 12., 13. a 14. oktobra psched tutym bantžowym móžnym Cajetan chzysche jeho s pschecželitwym waschujom dohycž. Tola Luthera s tym njepopadny. Duž bu hněwný a to cžim bóle, hdž s Lutherom zyle pschecziwo kwojej woli do wědomnostneho roščěžowanja pschindže a pschi tym špósna, so je Luther psches njeho. Legat so rošněwa a kafasche Lutherej won, jemu pschewolajo: „Přecž s tobu! Njepšhindž mi wjazy psched wocži šhiba so by so wotrijenyl!" Pschecželjo špřtachu někajke wjednanje abo sažo šblizenje, tola podarmo. Duž so, kaž Mathegius pišche, bojachu, so Cajetan Luthera popadnyč da a do Roma poščeje. To so nješmėdžesche štacž! Duž bu Luther we nozy 20. oktobra k 21. oktobrej s města puščeženy. A runje lěto po tym, so bě kwoje thešy na hrodowšku zyrfej pschibil, pschindže sažo wrócžo do Wittenberga, 31. oktobra 1518.

Zyrfej a stat.

Džen 27. oktobra je ministerium Thuringsteje „nušny" safoit wudawo. Nušne bu njenujzy nadobo sozialistiskej wuschnosči Thuringsteje, so 4 dny do 31. oktobra šwój s wulkeho džela ewangelszy šmyšleuy lud pschekwapi se šakonjom, kotryž reformaziski šwjedžen šběhny. Zyrkwina wuschnosč wosjewja šjawný protešt pschecziwo tajkemu wumozowanju ewangelskeho luda teho kraja, kotryž je šobu narodna šemja reformazije, njenuje šon njefakonski a ranjazy, a to hižo tež tehodla, dokelž tak pošđe wundže, so bě wšcho sa tutón wošebity šwjedžen hižo pschihotowane. —

Pschi jednanju wo „wustawje zyrkwoje" dže to šobu wošebje tež wo to praschenje, hacž ma nowa šaksa ewangelska zyrfej byč wozžena wot „ewangelskeho biskopa" abo hacž niz. Nasponnichny tuto praschenje hižo tež tu. Njestupi-kt „biskop" na cžolo zyrkwoje, budže wona wozžena wot přenjeho abo wyschische pschednydy, noweho knistorija, kotryž měl wěšo tež duchowný byč. Wuražowanja, kotrež so nětkle dale wo wustawje stawaju, dyrbja tež tutu wěž roščikacž. —

S bliska a s daloka.

„Württembergske biblijske towarštwu" wuda w běhu pschichodnych měžazow s pomozu „šjednocženštwu sa kšesčžanske žiwjenje" přenju zyl sa šlepny šestajany bibliju, a to niz jeno zyl tekst biblije, ně, tež se pschisponnjenjemi k tekstej. To je k přenjemu rasej, so so najšim šlepym zyle Wože pišmo we pišmikach sa šlepny šestajane wuda. Tutón stutt je duž wulkeho džaka hódny. Mimo teho wudawa „šjednocženštwu sa kšesčžanske žiwjenje" njedželske kopjenko sa šlepny, tuto pak je jara drohe dla tolšteje sa tajke pišmiki třebneje papjery, a šjednocženštwu hebi tehodla jenož 10. džel placžisny wot kwojich šlepny cžitariow žada, to druhe wone šamo placži. — Tajke šuttowanje pohonja, so šobusuttujemy sa Wože kralestwo mjes ludom, wošebje tež bjes khdny a bėdny.

Samolwity redaktor: šarač Wyrzacž w Šošacžizach.

Cžisheč a naklad: Šmolerjež knihicžishečejnja, šap. družštwu s wobmj. ruk. w Budyšchinje.